

Dr **KEVIN DUTTON** &
ANDY McNAB

DE
GOEDE
PSYCHOPAAT

HANDBOEK
VOOR SUCCES

**Volg je innerlijke psychopaat om
het meeste uit het leven te halen**

Over het boek

Wat is een goede psychopaat? En hoe kan het leren denken als een psychopaat je vooruithelpen?

Professor Kevin Dutton bestudeert al zijn hele carrière psychopaten. Toen hij SAS-held Andy McNab tijdens een onderzoeksproject ontmoette, deed hij een verrassende ontdekking. McNab is een gediagnosticeerd psychopaat, maar wel een *goede* psychopaat. In tegenstelling tot een *slechte* psychopaat is hij in staat om bepaalde eigenschappen, zoals meedogenloosheid, onbevreesdheid, geweten en empathie, te versterken of te onderdrukken. Zo haalt hij het beste uit zichzelf – en anderen – in allerlei verschillende situaties.

De bijzondere ervaringen van McNab en de expertise van Dutton laten zien hoe een psychopaat denkt en wat dat voor ons kan betekenen. Wat willen we werkelijk in dit leven en hoe kunnen we kwaliteiten als charme, rust onder druk, zelfvertrouwen en moed ontwikkelen en gebruiken om te krijgen wat we willen? *De goede psychopaat* is een uniek en vermakelijk handboek dat je de weg wijst naar zelfontplooiing in zowel je privéleven als je carrière.

Over de auteur

Bestsellerauteur Andy McNab, bekend van de thrillerreeks rond actieheld Nick Stone, is het pseudoniem van een voormalig Brits Special Air Service-soldaat. Hij werd wereldberoemd toen hij na de Eerste Golfoorlog in 1993 zijn verslag van de mislukte SAS-missie Bravo Two Zero publiceerde. Voor deze missie ontving hij o.a. de Distinguished Conduct Medal.

Professor Kevin Dutton is onderzoekspsycholoog aan het Calleva Research Centre for Evolution and Human Science van de universiteit van Oxford. Eerder schreef hij het boek *De lessen van de psychopaat*.

Bezoek www.levboeken.nl voor informatie over al onze boeken.
Volg @Levboeken op Twitter en bezoek onze Facebook-pagina:
www.facebook.com/Levboeken.

**DR KEVIN DUTTON &
ANDY MCNAB**

DE GOEDE PSYCHOPAAT

HANDBOEK VOOR SUCCES

Oorspronkelijke titel
The Good Psychopath's Guide to Success
Copyright © Andy McNab and Kevin Dutton 2014
Vertaling
Henk Popken
Striptekeningen
© Rob Murray
Opmaak en illustraties
Julia Lloyd
Bewerking Nederlands omslag
Pinta Grafische Producties
© 2014 A.W. Bruna Uitgevers B.V., Amsterdam

ISBN 978 94 005 0530 8
NUR 770

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeleevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veeleevoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

INHOUD

Proloog	Wil je misschien een keertje langskomen om mijn lab te bekijken...?	7
Hoofdstuk 1	Sorry, maar ik geloof niet dat we elkaar kennen...	21
Hoofdstuk 2	The Good, the Bad en de Schattige	35
Hoofdstuk 3	Het manifest van de goede psychopaat	65
Hoofdstuk 4	Doe het gewoon	103
Hoofdstuk 5	Scoor	133
Hoofdstuk 6	Wees jezelf	167
Hoofdstuk 7	Krijg een zwarte band in overreding	213
Hoofdstuk 8	Neem het zoals het komt	261
Hoofdstuk 9	Leef in het moment	313
Hoofdstuk 10	Koppel gedrag los van emotie	363

Dus als een superieur intellect en een psychopatisch temperament samenvallen... binnen hetzelfde individu, hebben we de best mogelijke voorwaarden voor het soort effectieve genie dat de geschiedenisboeken haalt.

Dergelijke mensen doen met hun intellect meer dan alleen kritiek leveren en dingen begrijpen. Hun ideeën nemen bezit van hen en ze leggen ze, ten goede of ten kwade, op aan hun omgeving of hun tijdperk.

William James, 'aartsvader van de Amerikaanse psychologie'
(1842-1910)

**Wij zijn pelgrims, meester; wij zullen altijd
Een stukje verdergaan; misschien tot voorbij
Die laatste met sneeuw bedekte berg
Over die woedende of spiegelende zee.**

Uit *The Golden Road to Samarkand* van James Elroy Flecker
(1884-1915). Deze tekst staat gegraveerd in de klokkentoren
van de basis van de Special Air Service in Hereford.

PROLOOG

**WIL JE
MISSCHIEN
EEN KEERTJE
LANGSKOMEN
OM MIJN LAB
TE BEKIJKEN...?**

Birkbeck College, onderdeel van de University of London, is een uitgebreid complex met zo'n 20.000 studenten die er met rugzakken vol boeken rondrennen. Ik zou hier professor Kevin Dutton ontmoeten omdat zijn collega, professor Naz Derakhshan, er werkte op de faculteit Psychologie, in de vakgroep Affectieve en Cognitieve Controle, waar ze een van 's lands best uitgeruste laboratoria hadden voor het experiment dat Kev voor mij in gedachten had.

Na een uitzinnig bedrag aan parkeergeld betaald te hebben, maakte ik met Kev een wandeling over het terrein. Hij had nog steeds lang, in het midden gescheiden haar en een soort Buddy Holly-bril en zag er eerder uit als een basgitarist uit de jaren tachtig dan als een professor.

Maar hij had in ieder geval wel het uiterlijk van een verstrooide professor.

Hij was gekleed in een wollen, blauw geruit, driedelig Ollie B. Bommel-pak, met daaronder een roze overhemd met het bovenste knoopje dicht, maar zonder stropdas. Hij leek op een van die nerds die vergeet om zich fatsoenlijk aan te kleden of om zijn schoenen aan te trekken voordat hij het huis verlaat, omdat zijn hersens, nadat hij al de hele nacht over professorendingen had gedroomd, ook na het wakker worden niet konden ophouden met aan professorendingen te denken. Al die alledaagse zaken – ze pasten gewoon niet in zijn dag.

Hij begroette me met een heel Cockney: 'Oké maat, gaat ie lekker?'

'Beter dan met jou, als ik je zo eens bekijk,' antwoordde ik. 'Waar heb je dat pak vandaan – Disneyland?'

Kev ging me voor een gebouw in en we liepen met knersende

schoenen door gangen met witte muren en glanzende, linoleum vloeren. ‘Andy, bedankt dat je dit doet, maat. Hoe meer vrijwilligers we kunnen vinden, hoe beter het voor de wetenschap is, als je begrijpt wat ik bedoel.’

We duwden een dikke, houten klapdeur open en betraden een wit, steriel laboratorium. Daar waren een stuk of zes, zeven jonge mannen en vrouwen in de weer in keurig bij het interieur passende, witte laboratoriumjassen. Het leek op een doorsneelab, met tot aan het middel reikende werktafels, maar de bunsenbranders ontbraken. In plaats daarvan stonden drie van de tafels vol met monitors, harde schijven en printers. Achter uit al die hardware liep een wirwar van draden die op de vloer bij elkaar kwamen en met behulp van duct tape over het glimmende linoleum naar een rubberen schedelkap en een tube gel werden geleid die naast een soort tandartsstoel lagen. Aan de muur tegenover de stoel hing een 50-inch-flatscreen.

‘Welkom in mijn wereld van het hersenonderzoek. En ik ben je belangrijkste kwelgeest.’

Hij wees naar de stoel tegenover het scherm. Ook vanaf daar liep allerlei bedrading die zich voegde bij het tegen de vloer geplakte spul.

Ollie B. Bommel was heel blij met zijn hardware. ‘Die stoel, Andy, dat is jouw wereld. Dat is waar jij plaatsneemt als we die gel hebben opgesmeerd en die kap op je hoofd hebben gezet. En dan zullen we zien wat er gebeurt in die kersenpit van jou als jij een beetje wordt gemangeld. Ik ga je wat heel onprettige dingen op dat scherm laten zien en ik zal je tegelijkertijd om je oren slaan, en dan ga ik meten hoe jij daarop reageert. Simpel toch? Jij hoeft daar alleen maar te zitten en de meiden doen de rest. Doe maar net of je bij de kapper zit.’

Ik begreep de hint en nestelde me in de stoel terwijl een paar meiden in witte jassen mijn haar met gel insmeerden. Terwijl ik de behandeling gelaten onderging, knoopten andere witte jassen mijn overhemd open en plaatsten allerlei sensoren op mijn borst. Toen kwam die *Matrix*-schedelkap met daarin twintig of meer elektroden

waarvan de draden omlaag naar de vloer liepen alsof het de langste haren ter wereld waren. Dit was het apparaat waarmee de eeg werd gemeten, legde Kev uit, de apparatuur die de elektrische activiteit in mijn brein registreerde. Twee meiden duwden het geval stevig op mijn hoofd, zodat alle elektroden contact maakten met de gel. Een andere wijtas wikkelde klittenband rond mijn vingers, met draden die naar een gele doos op de tafel liepen. Die maten volgens Kev de galvanische huidreactie, de GSR, die het stressniveau aangaf in termen van elektrodermale activiteit. Tegen de tijd dat al die studenten klaar waren, zag ik eruit alsof ik gevangen zat in een gigantische telefooncentrale.

‘Ik voel me net Hannibal Lecter,’ lachte ik.

Kev lachte terug, maar dan wel een stuk harder dan gepast was, terwijl hij de koptelefoon losliet, zodat de doppen hard tegen mijn oren sloegen. Hij boog naar voren en schreeuwde me toe alsof de koptelefoon de wereld volkomen had buitengesloten.

‘Maat, jij gaat dadelijk wat handwerk zien waar hij trots op zou zijn geweest. Ik ga nu in de professorenstand, dus voorlopig even geen grapjes meer. Dat is niet persoonlijk bedoeld, hoor.’

Vlak voor me, op zo’n 60 centimeter van de muur af, hing de flatscreen. Kev haalde de schakelaar om en het scherm kwam knetterend tot leven. In de koptelefoon klonk het soort muziek dat je in de lift van een wellnesscentrum hoort. Op het scherm voor mijn ogen verscheen een meer dat glansde in de avondschemering. Het leek wel een advertentie voor incontinentieluiers.

‘Oké.’ Kevs stem, in witte-jas-modus, klonk nu door de koptelefoon. ‘Andy, je ziet op dit moment vredige, rustgevende beelden die worden begeleid door heerlijke, relaxte muziek. Niks mis mee, toch? Wat ik op dit moment doe, is het vaststellen van je basale fysiologische toestand, waartegen ik straks eventuele prikkelingsniveaus kan afzetten. Leun dus maar lekker achterover en ontspan je, maat.’

Ik knikte, voor zover dat nog ging met al die *Matrix*-toestanden op mijn hoofd en lichaam.

‘Geniet er maar van, want zo dadelijk, ergens in de volgende zes-

tig seconden, zullen de beelden veranderen. Ze zullen van totaal andere aard zijn dan wat je nu op het scherm ziet. Ze zullen gewelddadig, misselijkmakend, expliciet, verontrustend zijn. Je kunt het zo gek niet verzinnen of je zal het zien!

Terwijl jij naar de beelden kijkt, registreren wij veranderingen in je hartslag, je huidweerstand en je eeg-activiteiten. Die vergelijken we vervolgens met je niveaus in ontspannen toestand. Fluitje van een cent, maat. Nog vragen?’

‘Daar is het nu een beetje te laat voor, is het niet?’

Kev had geen tijd meer voor kletspraatjes, want hij zat inmiddels helemaal in zijn rol als professor. ‘Oké. Stand-by.’

Ik zat daar en keek en toen veranderde het scherm plotseling. Wat ik vervolgens kreeg voorgeshoteld, waren expliciete, heel levendige beelden van onthoofdingen, martelingen, executies en ledematen die werden afgehakt. Omdat ze zo reëel waren, begon ik op een gegeven moment zelfs bloed te ruiken: die ziekelijke, weeë geur die je nooit, maar dan ook nooit meer vergeet. De relaxte muziek was ook verdwenen. De nieuwe beelden werden begeleid door gillende sirenes en sissende ruis, als de soundtrack van een slechte sf-film.

Ik zat daar en liet het allemaal over me heen komen. Ik weet niet precies hoe lang het duurde, maar al snel kwam het meer weer in beeld en klonk de rustgevende muziek in mijn oren. Klus geklaard, dacht ik, terwijl ik wachtte tot iemand me uit mijn toestand bevrijdde.

Maar nee, opnieuw werd ik bestookt door de beelden en geluiden, totdat het meer en de kuuroordmuziek weer terugkeerden – deze keer zelfs met een laag vliegende zwaan!

Shit! dacht ik. Die stomme incontinentiereclame doet me nog eens de das om!

Ze waren allemaal nog enkele minuten bezig uitdraaien te bestuderen en toen begonnen twee vrouwelijke witjassen me los te maken. Het verliep allemaal heel soepel, met uitzondering van de schedelkap en een paar borstsensoren die twee haarloze stukjes huid achterlieten. De gel had een perfecte verzegeling veroorzaakt en de kap

wilde blijven zitten waar hij zat. Uiteindelijk wisten ze hem met een zuigende plof los te wrikken en ik zag mijn spiegelbeeld in het scherm. Hannibal Lecter was veranderd in Jedward, het Ierse rapduo met de rechtovereind staande haren.

Tegen de tijd dat ik van de stoel was gekomen en naar de bij de tafel staande Kev liep, zoemden de printers en was hij bezig met het bekijken van de uitdraaien.

Zelfs toen ik naast hem stond, kon hij zijn ogen niet van de data afhouden. 'Normaal gesproken vraag ik vrijwilligers of het een beetje gaat en bied ik ze een kop koffie aan. Maar maat, moet je die uitdraaien zien. Ik denk dat ik nu degene ben die een kop koffie nodig heeft.'

'Nou, doe mij er toch ook maar een,' zei ik. 'Melk, geen suiker.'

Hij keek niet op. De printers spuwden papier uit als tickertape, bezaaid met kriebelige lijntjes. 'Sorry, maat, er is alleen maar espresso. We hebben cafeïne nodig bij al dat denkwerk dat we hier verrichten, weet je wel.'

'Is ook goed.'

Een van de jongere knapen knikte en verdween met alle koffiebestellingen. Mij werd een kruk aangeboden en Kev pakte er zelf ook eentje en we gingen samen voor de apparatuur zitten. Terwijl hij wees, klonk er van achter ons gemurmel bij het zien van de data.

'Maat, jouw polsslage was significant hoger dan je normale niveau in ontspannen toestand nadat ik je had verteld stand-by te zijn. Dat is normaal. Dat is anticipatie op wat gaat komen. Zie je die lijn? Dat is je verhoogde hartslag.'

Ik knikte instemmend, maar voor mij waren het alleen maar wat kronkelige lijntjes die omhoogliepen.

Hij wees opnieuw. 'Maar toen de beelden veranderden, leek het wel of er ergens in dat brein van jou een knop werd omgezet. De metingen toonden een omgekeerde beweging. Je hartslag werd lager. Je GSR nam af. Je eeg ging omlaag. Tegen het einde van de sessie zaten alle drie de metingen zelfs onder de normale waardes. Kijk, daar. Alleen maar een zootje vlakke lijnen.'

Hij keek me met een brede glimlach aan. Iemand hier had een heel goede dag.

‘Maat, zoiets heb ik nog nooit gezien. Het leek wel of je hersens zeiden: “Kom maar op.” En toen de ellende losbarstte, reageerden ze op de automatische piloot, als een drone in mensengedaante. Je mag dan wel grapjes maken over dat je je voelt als Hannibal Lecter, maar ik denk dat jullie twee meer gemeen hebben dan je beseft!’

Kev bleef me aankijken en nu we wat dichter bij elkaar zaten, waren zijn ogen twee keer zo groot als ze zouden zijn geweest zonder die bril met dat zware montuur. Zijn glimlach was enigszins veront-rustend. Het was het soort glimlach dat dokters hebben als ze een bijzondere steenpuist of een verschrikkelijke ziekte hebben ontdekt bij een of ander onwetend slachtoffer. Hij wachtte tot ik iets zou zeggen. Maar ik hield mijn mond, ik luisterde alleen maar. De helft van wat hij zei, ging me trouwens toch boven de pet.

‘Het is niet beledigend bedoeld, maat, maar als iemand me deze uitdraaien zou laten zien en me had gezegd dat ze van een mens af-komstig waren – van een levend wezen – weet ik niet of ik hem had geloofd. Je zat zo in je eigen wereld dat je... in een andere wereld zat. Jaaaa!’

Hij klapte in zijn handen, zelf ook in zijn eigen wereld.

‘En wat mag dat dan wel betekenen,’ vroeg ik, ‘behalve dat ik niet al te opgewonden raak van het kijken naar wat videobeelden?’

Hij legde zijn hand op mijn schouder. ‘Maat, heb jij *Blade Runner* gezien?’

‘Ja.’

‘Herinner je je die test? De Voight-Kampff-test, die polygraafach-tige machine die Harrison Ford gebruikte om te testen of iemand een replicant was?’

Ik knikte. ‘Goeie film.’

‘Nou, dit is de echte Voight-Kampff-test! En weet je wat die me vertelt?’

‘Zeg het maar, want dat kun je toch niet laten.’

Kev haalde een keer diep adem alvorens los te barsten.

‘Hij vertelt me dat jij heel goed een psychopaat zou kunnen zijn.’

Hij stak zijn vingers in zijn haar, sloot even zijn ogen achter de jampotglazen om zijn uitspraak te accentueren en zag nadat hij ze weer open had gedaan de reactie op mijn gezicht.

‘Maak je geen zorgen, het wil niet zeggen dat je met een bijl in de weer gaat of zoiets. Een van de kenmerken van een psychopaat is dat de bedrading in zijn hersenen een beetje anders in elkaar zit dan bij de rest van de planeet. Een gebied dat daar vooral door wordt beïnvloed, is de amygdala. Dat is een klein, pinda-achtig orgaan – sommigen hebben het over een amandel, anderen over een pinda; het zal allemaal wel – dat zich precies in het midden van de “printplaat” bevindt.’

Hij tikte met zijn knokkels op zijn hoofd.

‘Maar goed, die amygdala is de emotionele verkeerstoren van het brein. Hij controleert ons emotionele luchtruim en is verantwoordelijk voor wat we bij bepaalde dingen voelen. Maar bij psychopaten – mensen zoals jij, maat – is een deel van dat luchtruim, het deel dat correspondeert met angst, leeg. Er is daar niets. Nada.’

Hij gebaarde naar de monitors en de uitdraaien. ‘Dat daar, maat, dat ben jij. Maar maak je geen zorgen, jij bent niet het Hollywood-type. Er is goed en er is slecht. Begrijp je wat ik bedoel?’

‘Nee.’

Hij dronk zijn koffie op en veegde zijn lippen af. ‘Alfred Hitchcock heeft ons aangepreerd dat elke psychopaat alsmaar om douches heen hangt en wat Hannibal Lecter betreft... Er zijn vele redenen waarom dat soort kerels de weg kwijtraakt – het heeft te maken met hun jeugd, het zit in hun genen, en natuurlijk in de manier waarop hun hersenen zijn bedraad.

Maar in de juiste context kunnen bepaalde psychopathische karaktertrekken juist heel constructief zijn. Neem bijvoorbeeld juristen. Hoe denk jij dat al die fantastische strafrechtadvocaten het voor elkaar krijgen een slachtoffer van verkrachting in een kruisverhoor af te branden, soms zelfs zozeer dat de getuige er de rest van zijn of haar leven last van heeft, om vervolgens naar huis te gaan, de kinderen te knuffelen en met zijn vrouw uiteten te gaan?

Of neem bankiers of politici. In de financiële centra van deze wereld en in de politiek wemelt het van de psychopaten – volkomen gefocust, volkomen meedogenloos. Oké, sommigen van die klootzakken hebben ons in de situatie gebracht waarin we ons nu bevinden. Maar de ironie wil dat we diezelfde meedogenloze instelling nodig hebben om er weer uit te komen!

Hij moest er zelf om lachen.

‘Ik heb een keer een neurochirurg getest die echt heel hoog scoorde op het psychopathische spectrum. Hij beschreef de gemoedstoestand waarin hij verkeerde voordat hij aan een echt moeilijke operatie begon. Hij zei dat het leek op een roes die zijn zintuigen niet verdoofde, maar juist op scherp zette. Trouwens, voor elk soort crisis geldt dat de mensen die kalm blijven het meest effectief zijn, de mensen die in staat zijn aan de eisen van dat moment tegemoet te komen, terwijl ze tegelijkertijd ook afstand kunnen houden. Dat lijkt me prima van toepassing op jou, Andy.’

Hij gaf me niet de tijd om te antwoorden, als ik dat al had gewild. Hij duwde amicaal zijn schouder tegen de mijne. Ik deed dat vroeger altijd bij mijn maten in de klas, als de leraar weer eens stond te oren over dingen die wij niet begrepen.

Maar hij wist precies wat hij deed.

‘Maat, volgens mij besef je dit zelf ook. Volgens mij ben jij heel vertrouwd met die kom-maar-op-mentaliteit die de meesten van ons op de bodem van een fles vinden. Het is bijna... spiritueel, transcendentaal, niet dan?’

Hij keek me aan en knikte.

‘Heb ik gelijk?’

Ik was niet van plan hem in mijn hoofd toe te laten. Hij was er al ver genoeg in binnengedrongen.

‘Behalve dan dat jij niet woedend bent, toch, Andy? Jij bent niet vermoeid of ongecoördineerd of de controle kwijt. Jij voelt je zelfs precies het tegenovergestelde. Je voelt je scherp, alert, superbewust, is het niet, Andy?’

Hij zweeg even en ik liet hem een slok koffie nemen terwijl hij

wachtte op mijn reactie. Maar het enige wat hij van mij kreeg, was een glimlach: als een echte gestoorde professor probeerde hij een slok te nemen uit een leeg kopje. Hij tuurde in het blauwe porselein, zich verbaasd afvragend waar die koffie was gebleven.

‘Oké, ik begrijp het. Jij hebt je voorgenomen alleen maar te luisteren. Goed, dan zal ik je wat meer over jezelf vertellen als er stront, eh, aan het dansen is.’

Door elkaar gehaalde gezegdes, koffie die zomaar verdwijnt: hij was behoorlijk de weg kwijt, dacht ik.

‘Jij hebt het gevoel dat je geweten in de koelkast ligt, is het niet? Dat al je angsten zijn verzopen, alsof je zes glazen neurochemische wodka achterover hebt geslagen. Jij laveert maar een beetje door het leven, toch? Al die psychologische verkeersborden die de meeste mensen leren tijdens de theorie-examens van het leven betekenen niets voor jou, of wel?’

Hij wist dat hij van mij geen reactie hoefde te verwachten.

‘Kom op, je weet dat ik gelijk heb. Waarom je ertegen verzetten? Dingen die anderen als een nachtmerrie beschouwen, zie jij als een spelletje, niet dan? Misschien dat jij het leven ziet zoals sommige psychopaten dat zien – alsof je een alien bent die naar de aarde is gestuurd om de mens te bestuderen, maar totaal niet begrijpt waar ze in vredesnaam mee bezig zijn. En erger nog, waarom. Je kunt er gewoon niet bij dat anderen altijd maar lopen te zeuren, is het wel?’

Ik haalde mijn schouders op. ‘Dus welke van de twee ben jij: de speler of de alien?’

Hij grinnikte zachtjes, terwijl zijn blik weer naar de monitors ging.

‘Maat, ga maar na. Je kwam hierheen zonder zelfs maar te vragen of er risico’s aan verbonden waren. Zonder ook maar te vragen wat er zou gebeuren als er iets verkeerd zou gaan. Je vroeg helemaal níets. Denk je soms dat dat normaal is? Ik heb mensen meegemaakt die volkomen instortten daar in die stoel, die de handdoek in de ring gooiden, die probeerden zelf die elektroden van hun hoofd te rukken.’

Hij knikte naar de schedelkap waar nog steeds gel uit liep.

‘Ik bedoel, je vroeg niet eens waar dat stomme ding voor bedoeld was!’

Kev boog naar me toe, zodat onze schouders elkaar opnieuw raakten, en sprak me nu bijna fluisterend toe, alsof we met een samenzwering bezig waren.

Of was dat misschien ook zo?

‘Weet je, er zijn mensen die beweren dat psychopaten de volgende stap in de evolutie zijn. Maat, jij kunt weleens de volgende truc zijn die de natuurlijke selectie voor ons in petto heeft. Jij kunt een van de uitverkorenen zijn, als je begrijpt wat ik bedoel.’

Ik begon te lachen. Ik kon het niet helpen. Ik onderdeel van een of andere Darwin-theorie? Het leek een goede grap. Kev zag er ook de grap wel van in, maar bleef zich als een samenzweerder gedragen. Hij was nu zo dicht bij me dat hij bijna mijn oor van mijn kop kon bijten.

‘Hoor eens, Andy’ – hij leek nu iets te kalmeren – ‘waarom laat je me niet nog wat testen doen, zowel wat betreft de cognitieve software als de genetische hardware? Er lopen hier een paar fantastische mensen rond, de besten in hun vak.’

Een van de apparaten deed ‘ping’ en Kev maakte zich van me los en pakte een uitdraai op. Onder aan het vel papier liep een rechte lijn, alsof ik dood was. Hij tikte er met zijn pen op.

‘We zouden heel wat meer kunnen ontdekken over jouw bedrading. Er zijn zoveel testen die we zouden kunnen uitvoeren. Zie het als een psychologische apk – je weet wel, de motorklep opendoen en kijken wat je daar echt onder hebt zitten.’

Ik streek mijn haar glad en dacht ondertussen na over wat Kev had gezegd. Er was wel iets van waar, ook al wilde ik dat niet toegeven. Ik was altijd in geweest voor iets nieuws, stond nooit ook maar een moment stil bij de mogelijkheid dat ik het zou verknallen. Of het nu ging om het als eerste door een deur naar binnen gaan bij een gijzeling of undercover gaan in Derry, met een Zuid-Londens accent of, tegenwoordig, praten met de directie van een bedrijf dat op sterven

na dood was omdat ze totaal niet wisten waar ze mee bezig waren; het maakte me allemaal niet uit.

Ach wat, ik kwam er wel mee weg. Dat was altijd al zo geweest, als kind al. Ik zag nooit gevaar. Ik zag het als een spel – als het doorlopen van de levels in een videogame.

Maar zodra de actie begon, of het nu ging om een vuurgevecht, een lichamelijk gevecht of gewoon een achtervolging, was ik me altijd voor de volle 100 procent bewust van waar ik mee bezig was, was ik altijd gefocust op wat ik moest doen. En ik dacht zeker niet aan falen. Soms voelde ik me zelfs uitgelaten.

Dat gevoel van ‘kom maar op’ waar Kev het over had, dat had ik inderdaad meestal.

Bij een gevecht, of dat nu fysiek of verbaal was, voelde ik me ontzucht. Het was bijna alsof ik mezelf in slow motion zag en helder nadacht over wat er moest gebeuren en hoe ik dat zou aanpakken. Er was geen angst, geen emotionele binding met wat er gebeurde.

Kev had gelijk. Ik had altijd al gedacht dat ik iets van een alien in me had.

Waarom maakten mensen zich zorgen over dingen waar ze toch geen invloed op hadden?

Waarom dacht iedereen steeds maar aan morgen, negeerden ze vandaag en verklootten het daardoor?

Waarom konden ze zich niet beperken tot wat er om hen heen gebeurde en dat oplossen, in plaats van erdoor in paniek te raken?

Na mijn onderdompeling in Kevs wereld begon alles op zijn plek te vallen. Ik had me altijd al anders gevoeld, zelfs als kind ten opzichte van de andere kinderen in mijn buurt.

Maar ik had nooit goed mijn vinger kunnen leggen op het waarom...

**Ontdek de beste en mooiste nieuwe boeken met de gratis
Lees dit boek-app**

Wilt u als eerste de beste en mooiste nieuwe boeken ontdekken? Vaak nog voordat die boeken zijn verschenen en de pers erover heeft geschreven? Download dan gratis de *Lees dit boek*-app voor Android-telefoons en -tablets, iPhone en iPad via www.leesditboek.nl.

Bezoek www.levboeken.nl voor informatie over al onze boeken en meld u aan voor de nieuwsbrief. Volg @Levboeken op Twitter en bezoek onze Facebook-pagina: www.facebook.com/Levboeken.